TNF TSJEKKISK-NORSK FORUM

Nr. 98, červenec/juli 2020

Výhled na Jotunheimen z Aurandsfjellet, Foto: Miroslav Kvasničák

Kalendář akcí

2020

ČERVEN

10 St 18:00 | Asylet
Pravidelné setkání krajanů u piva a kávy v kavárně Asylet.
Asylet, Grønland 28, Oslo

ČERVENEC

8 St 18:00 | Asylet
Pravidelné setkání krajanů u piva a kávy v kavárně Asylet.
Asylet, Grønland 28, Oslo

SRPEN

12 St 18:00 | Asylet
Pravidelné setkání krajanů u piva a kávy v kavárně Asylet.
Asylet, Grønland 28, Oslo

ZÁŘÍ

1 Út 17:45 | Česká gramatika
Začátek výuky českého jazyka pro školní děti.

6 Ne 13:00 | Dětský den
Zábavná akce s pohádkovými soutěžemi, hrami a grilováním nejen pro děti.
Frognerparken, Oslo

9 St 18:00 | Asylet
Pravidelné setkání krajanů u piva a kávy v kavárně Asylet.
Asylet, Grønland 28, Oslo

15 Út 17:15 | Čeština hrou a Klub lvíčat
Začátek konverzačního kroužku pro školní děti a klubu pro menší děti.
Solbærtorvet Barnehage, Gardeveien 4, Majorstuen, Oslo

24 Čt 17:15-20:15 | Výtvarná dílna pro dospělé
Pozvánka přijde v září.
Solbærtorvet Barnehage, Gardeveien 4, Majorstuen, Oslo

ŘÍJEN

11 Ne 14:00 | Oslava sv. Václava
Akce pro děti se zábavným programem na téma vinobraní, povídání o legendě sv. Václava, podzimu a pouštěním českých animovaných pohádek.
Solbærtorvet Barnehage, Gardeveien 4, Majorstuen, Oslo

14 St 18:00 | Asylet
Pravidelné setkání krajanů u piva a kávy v kavárně Asylet.
Asylet, Grønland 28, Oslo

LISTOPAD

11 St 18:00 | Asylet
Pravidelné setkání krajanů u piva a kávy v kavárně Asylet.
Asylet, Grønland 28, Oslo

26 Čt 17:15-20:15 | Adventní aranžování
Výroba adventní dekorace.
Solbærtorvet Barnehage, Gardeveien 4, Majorstuen, Oslo

PROSINEC

5 So 15:00 | Mikulášská zábava
Tradiční Mikulášská zábava s Mikulášem, Čertem a Andělem.
Sál Ris Storstue, Risbakken 1, Oslo

Dovolujeme si upozornit, že konání všech akcí je závislé na epidemiologických opatřeních norské vlády a města Oslo platných v dané době. Doporučujeme sledovat aktuality na našich webových stránkách nebo na facebooku:

www.cz-forum.no
www.facebook.com/czforum

Úvodník

Milí přátelé TNF,

vítáme vás u letního čísla časopisu. Letošní rok je obklopen řadou zvláštností, které zasahují do každodenního života a stejně tak i do chodu spolku. Jarní setkání a plánované akce nám zmařil virus a všichni jistě doufáme, že se od podzimu už budeme moci opět scházet a družit na společných akcích. Od června jsme obnovili krajanská setkání v Asyletu a snad se s některými z vás setkáme u lahodného moku už během prázdnin.

Spolek nezahálel a v dubnu plánoval, schůzoval, loučil se s odcházejícími členy výboru a byl z části obsazen členy novými, kteří se vám představí na následujících stránkách. Po neobvyklém jaře nás čeká pravděpodobně i neobvyklé léto, které nebudeme trávit v zahraničí a v Čechách v takové míře, jak jsme zvyklí a budeme o to víc poznávat zatím nepoznané či znovuobjevené krásy Norska. Proto vám přinášíme pár tipů na výlety s kladívkem v okolí Osla.

Děti z kroužku češtiny se stejně jako loni účastnily soutěže České školy bez hranic s titulem "Tož to je hezký!" - Mít kde žít. Soutěžními pracemi se můžete potěšit a zhodnotit, jaké ovoce přináší jazykové kroužky. Je to ovoce věru krásné, stejně jako výtvory z Lego soutěže, která v první části roku proběhla.

Drazí čtenáři, přejeme vám příjemné čtení, přejeme krásné léto a doufáme, že se necháte inspirovat příspěvky z tohoto číslo a třeba se s námi příště podělíte o vaše zážitky. Tímto také děkuji všem, kteří nám články zaslali a sdílejí své povídky, nápady a zkušenosti.

Eva Kvasničáková.

OBSAH

Kalendář akcí	2	Český jazyk pro děti žijící v Norsku	14
Úvodník	3	„Tož to je hezký!" – Mít kde žít	16
Láska za časů koronaviru	4	Vyhlášení Lego soutěže z roku 2020	19
Nový výbor TNF	6	TNF Årsberetning 2019	18
Geologické vycházky do okolí Osla	8	Omgitt av idiomer 4	24
Za hnědými granáty	9	Oslovina 21 – Buzz Aldrin	25
Pilegrimsleden	10	Nabídka kurzů a kroužků od podzimu 2020	27
Vlasy pomáhají	12	Česká školka opět v akci	28

Dette er et tidskrift for TSJEKKISK-NORSK FORUM, Org.nr.: 986 696 202, Konto nr.: 6241.06.04650, www.cz-forum.no
Ansvarlig for dette nummeret var Eva Kvasničáková og Petr Dreiseitl (teknisk)
Redaksjon: redakce@cz-forum.no
Foreningensadresse: TNF, c/o Barbora Nentwichova, Olav Aukrusts vei 14, 0785 Oslo
Medlemskontingent: individuell hovedmedlem kr. 300,-, familiemedlemskap kr. 450,-, senior kr. 200,-
ISSN 0803-7213

„láska za časů korony“ Foto: Vesna Walden Hájková

Láska za časů koronaviru

Subjektivní report jedné neukázněné občanky - zkrácená verze povídky

V tom nastalém tichu – kromě všudypřítomných houkaček sanitek. Houkaček, které po dvou měsících už vůbec nevnímám, i když jejich zvuk neustává. Paradoxně se udělalo v dubnu nádherné počasí a ti co měli balkony, byli vděční za pozorování jarního rozpuku a modré oblohy alespoň z dálky. Tolik obyvatel netrávilo čas v oknech od zlatých časů žižkovských pavlačí. Lidé se pocvičili ve vysazování balkonových rajčat, borůvek a muškátů.

I věčným optimistům a ironikům zamrzl úsměv na rtech a museli si přiznat, že v situaci, kdy nevíte, co bude zítra, proč to je a kdy to skončí, a jestli ještě někdy vůbec věci budou tak jak byly, jsou nervy na pochodu.

My dospělí jsme si každý prošli svoji vlastní formou komického šoku a inventury, kdy jsme pocítili, z čeho máme strach, co je pro nás nejdůležitější, sebezpytovali, co jsme v životě nestihli, co zvorali, s kým se měli smířit, co udělat, dostudovat, procestovat, dokud byl čas. Začalo se mluvit v minulém čase.

Teenageři trpěli akutním absťákem po obchodních centrech, hamburgerech, marihuaně a školních kumpánech, a bylo s nimi k nevydržení. Rodiče marně drželi své nervy na uzdě, když se snažili po bytě rozmístit leckdy tři online školní a dvě home-office stanoviště, a snést se s životním partnerem desetinásobek času než obvykle, babičky a dědečkové plakali svým dětem do telefonu a všichni sepisovali závěti a seznamy toho, co je doma a celkově potřeba ještě stihnout zařídit, kdyby došlo na nejhorší.

Z našich životů se stal soubor bizarních výjevů a soubor neurotických činností, které měly pomoci překonat domácí karanténu a stav bezčasí. Facebook zaplnily vynikající i přihlouplé vtipy a satiry, například ten, kdy u názvů dnů byly přeškrtnuté předpony, takže ze všech vyšlo jen „day", a mnoho dalších, kterými si černému humoru naklonění Češi snažili zachovat zdravý rozum.

18. března vláda ustanovila povinné nošení ústenek, které se sice nedaly nikde koupit, ale jejich nenošení bylo trestáno pokutou deset tisíc korun. Ze sortimentu legendárního pražského obchodu Látky Mráz, a také ze všemožných povlečení, ubrusů a prostěradel se poslušné hospodyňky, kreativní intelektuálky i thajské dívky v zavřených nehtových a masážních studiích, jaly nejprve nemotorně a za pár dní naprosto profesionálně - profesionálněji než stát - vyrábět roušky přes ústa, kvůli kterým jsme se ještě před pár týdny a kdykoli dříve smáli opatrným asijským turistům a spoluobčanům.

Za celých osm týdnů nouzového stavu se vládě odvážila odporovat jen osvícená manželská dvojice právníků, která si dovolila podat trestní oznámení na „způsob vyhlášení a vedení nouzového stavu a navazujících opatření, postup řešení pandemie, který je v rozporu se zájmy občanů a nedohlíží dopady na budoucnost života v České republice" - překvapivě měla úspěch! Několik představitelů neziskových organizací, jedna molekulární genetička, jeden bystrý lékař-politik a pár hubatých ženských. Za deset týdnů vláda stihla utratit miliardy neefektivně a bůhvízaco, vzbudit rozkol a paniku, odstřelit třetinu drobných živnostníků a zaměstnance připravit o práci, udělat si další ostudu a přitížit mnoha depresím a těžkým rodinným situacím. Premiér nepřestal lhát a hrát nechápavého, ministr zdravotnictví nezačal dospěle ministrovat, ministryně financí nezačala bohatým brát a chudým dávat, a český prezident se pro jistotu učinil nezvěstným. Jediné, v čem dokázali bezchybně kooperovat, bylo tzv. "zakleknutí" na nehodící se drzé osoby. Nevoliči tloukli hlavou o zeď a litovali, že nevolili, ale už bylo pozdě. Voliči litovali též a tajně záviděli slovenskou prezidentku, islandskou premiérku nebo alespoň Borise Johnsona, a také švédský svatý klid.

Atmosféra je těžká a napjatá. Po dvou měsících jsme vylezli na světlo ze svých úkrytů. Nervózní a nezaměstnaní tlouštíci, unavení a ještě více státem manipulovatelní. Účtujeme a bilancujeme a ještě stále nevíme, jak se to vše vyvine. Všechno je takové nějaké divné, takové nějaké jiné.

Jen průvod Hare Krišna přívrženců, vychází stále stejně, každý den v 17:00 z Góvindy na Petrském náměstí a kráčí se svým zpěvem a tancem a naprostou netečností k toku času i vnějším událostem přes Příkopy směrem na Václavské náměstí. Pánové, a pak že už nikdy nic nebude jako dřív!!!

A co já jsem si vzala z posledních měsíců?

Přišla jsem o zásadní podnikatelskou možnost v mém životě, která mi dělala radost. Částí vlastní nepřipraveností na podobnou situaci, částí vinou vyšších okolností, které jsem nemohla ovlivnit. Nemohla jsem to dlouho strávit. Procházky byly jednou z mála věcí, která se směla, a tak jsem se procházela dokola v naší čtvrti a fotila to, co fotím obvykle, jen v jiných městech a zemích...výlohy s nápisy v různých symbolických a situačních souvislostech, odrazy ve sklech, a dokumentovala proměny a kreativitu nápisů a majitelů obchodů, v tom, jak zabezpečit svůj malý obchůdek proti úpadku – a posléze i ten úpadek. Dlouho mě to bavilo, zajímalo, až mě přehltil smutek ze situace a moje vlastní starosti. Měla jsem dostatek nuceného času na rozjímání o tom „co všechno jsem v životě zkazila", jak o tomtéž nad sebou děl můj šestnáctiletý syn. Taky o tom, co všechno a kdo je pro mě tak životně důležitý a nabíjející, že se toho nevzdám a co je naopak zbytné. A čeho bych se vzdát nechtěla, ale může mi to být s klidem ze dne na den odebráno politickým systémem nebo přírodní katastrofou, ani nemrknu. Měla bych si užít každou minutu času, kdy to mám a zažívám. Jako třeba cestování. A tak dále.

Těšily mě některé kreativní detaily a systémové úniky v mojí čtvrti, které i za okolností extrémních omezení propašovali do reality lidé svobodného ducha. Ráda jsem chodila kolem křídového nápisu Láska za časů koronaviru, který „jen tak" vykreslil na výlohu kavárny Kobra dvacetiletý číšník.

Jako hodně lidí, když tak chodili ve svých čtyřech stěnách od pračky ke sporáku, jsem si dala pár zásadních předsevzetí. Možná, že zrovna já se nepotřebuji rozvést nebo přestat kouřit, jako někteří, ale všechno ostatní mě

napadlo: ujasnit si co ano, a co rozhodně už ne, kde žít, jak a s kým, dát si do pořádku všechny pracovně-právní a osobní věci, chodit do fitka, dostudovat to a ono napravit to a tamto, udělat cestu kolem světa, stát se pilotem, tanečnicí elektroswingu, naučit se hrát na piano a mluvit dalším jazykem, být vděčný za život, usmívat se, zůstávat nad věcí...A deset tisíc jiných věcí k tomu. Jsem zvědavá, co z těch předsevzetí zbyde.

Jedno vím ale jistě. Radši umřu na smrtelnou chorobu, šťastná a svobodná, než spoutaná rouškou, s rukama umydlenýma dezinfekcí a tam, kde být nechci. A to myslím sakra vážně.

Vesna Walden Hájková, Praha 27. 5. 2020

.

Nový výbor TNF

Představujeme nový výbor TNF, zvolený na výroční schůzi konané 22. 4. 2020.

Letošní schůze se výjimečně (doufejme) přesunula do online světa. Výbor se online sešel a také loučil se třemi končícími členy. Dagmar Golková Melbø výbor opouští po třech letech, Ladislav Jílek po dvou letech a Hana Netopil Cigániková po letech šesti. Na akcích pořádaných TNF jste jistě každého z nich mohli potkat. Zejména Hanku, tu jste mohli zastihnout na akci libovolné, protože se aktivně podílela skoro na všem, co spolek pořádá a bude nám moc chybět. Dáša pomáhala s organizováním akcí i přes vytížený rodinný a pracovní život a spolku svým časem přispívala, jak jen to šlo. Stejně tak Láďa, který se nakonec rozhodl pro přesun do Čech. Všem třem moc děkujeme za čas a energii věnované spolku a doufáme, že se s vámi brzy znovu uvidíme, tentokrát tváří v tvář.

Znovuzvolenou předsedkyní zůstává Bára Nentwichová, kterou není třeba příliš představovat. Bára má totiž na starost asi tak vše a za co nemá odpovědnost, o tom má alespoň přehled.

Místopředsedkyní spolku zůstává Leny Slaninová, která se nám snad už touto dobou vrátila z Čech. Leniným darem je slovo a ať už zpívá a vede dětský sbor nebo vykládá při výuce češtiny, vždy to lahodí uchu. Leny společně s Bárou stojí za chodem spolku, který skýtá mnohé neviditelné aktivity, zabírající spoustu času a můžeme jim říkat například papíry a peníze.

Monika Utěšená zůstává ve výboru spolku a nadále se bude starat o to, abychom všichni věděli "co, kdy, kde" se děje. Monika se stará o naše komunikační kanály - o web, facebook, pozvánky na akce a má velký podíl na technickém zázemí spolku.

Novými členy jsou Erika Rumánková, Jakub Petrůj a Eva Kvasničáková. Dovolte, abychom se v krátkosti představili:

Erika Rumánková a Jakub Petrůj

Erika a Jakub při přípravách loňské Mikulášské.
Foto: Vesna Walden Hájková

Minulý rok touto dobou jsme bydleli v Brně, kde jsme studovali a pracovali a postupně se u Jakuba začala rodit

myšlenka, že bychom po státnicích mohli někam vycestovat. Jakmile přede mnou svoji myšlenku zmínil, vůbec jsem nebyla nadšená. V Brně jsem pracovala jako učitelka v mateřské škole a věděla jsem, že pokud někam odcestujeme, práci v oboru dělat nebudu. Debata o cestování tedy brzy skončila. Kubova myšlenka mi ale vrtala hlavou.

Lákala mě představa bydlení u moře a poznávání nových lidí. Jakub chtěl někam, kde je hezká příroda a kde není moc teplo. Nakonec jsme se dohodli, že pojedeme na rok (teď doufám, že to bude trvat déle :)).

Původní plán bylo Švédsko. Začali jsme postupně zjišťovat všechny potřebné informace a promýšlet, co všechno budeme muset zařídit. Jelikož jsme měli ještě léto plné plánů, rozhodli jsme se odjet až v říjnu. Pomalu jsme se rozloučili s životem v Brně, s rodinou na Valašsku (odkud původně oba jsme) a hurá na sever. Ve Švédsku jsme strávili měsíc a půl. Nejprve u Norrköpingu, kde jsme pracovali u jedné milé postarší dámy jako dobrovolníci přes Workaway a pomáhali jsme jí s prací kolem domu a zahrady. Měsíc utekl jako voda a my jsme se rozhodli přesunout do Göteborgu, kde jsme si chtěli najít práci a bydlení. Tady jsme zjistili, že to nebude tak jednoduché, jak jsme si představovali. Hledat práci se nám nedařilo a město se nám příliš nelíbilo.

V tu dobu mě kontaktovala sestřenice, jestli nechceme přijet do Osla, že by nám snad pomohla nějakou práci sehnat a že zatím můžeme bydlet u ní. Dlouho jsme neváhali a ani ne týden na to jsme opět balili náš jediný kufr a vyráželi do Norska!

Za tu chvíli, co jsme tady, jsme se začali učit norsky, našli jsme si práci a taky vlastní byt. Díky Lence, ke které jsme chodili na norštinu, jsme se dozvěděli o TNF a o akcích které pořádají. První akce, které jsme se zúčastnili jako dobrovolníci, byla Mikulášská zábava. Byli jsme nadšení, kolik krajanů se dokáže na takové akci sejít.

Líbí se nám myšlenky spolku a akce, které výbor pořádá nebo plánuje pořádat v budoucnu. Je skvělé, že mají krajané díky TNF a lidem v něm tuto příležitost. Je příjemné se v cizí zemi setkat s lidmi z rodné země a na chvíli si zase připadat jako doma. Takový pocit jsme na akcích TNF měli. Rádi bychom se tedy zapojili, abychom mohli pomáhat podobné akce organizovat i my. Doufáme, že přispějeme především naší kreativitou, novými nápady a energií, a Jakub i svými technickými dovednostmi.

Eva Kvasničáková

Eva Kvasničákové (vpravo) spolu s Leny Slaninovou a Evou Kolářovou při přípravě výzdoby na Mikulášské.
Foto: Vesna Walden Hájková

Do Norska jsem původně přijela v roce 2015 na půl roku - na zkušenou po škole. Navazující čtyři roky jsem půlroční horizont posouvala, až jsem si nakonec přiznala, že se mi odsud vlastně nechce.

Pracuji jako barista v malé kavárně v Nesodden. Tak dlouho mi všude nabízeli jen kávu, až jsem si ji zamilovala.. Ač vzděláním jsem ekonom, moje kreativní část se projevuje intenzivněji než láska k účetnictví a tak stále něco tvořím, vařím, píši, pěstuji a učím se. Rok jsem se učila jak učit a podílela se na vedení Klubu lvíčat. Naučila jsem se, že učení není snadná disciplína a obdivuji vás všechny, kdo do vzdělávání malých našinců investujete velké množství času a energie.

S TNF mám za sebou čtyři ročníky Mikulášské besídky, kde mě můžete najít v kreativní dílně a ráda u ní zůstanu. Těším se, že trochu víc poznám, jak takový krajanský spolek funguje a těším se i na častější účast na dalších akcích. Svým dílem bych ráda přispěla k fungování časopisu a očekávám, že členství může přinést další výzvy, o nichž zatím nemám tušení.

Eva Kvasničáková

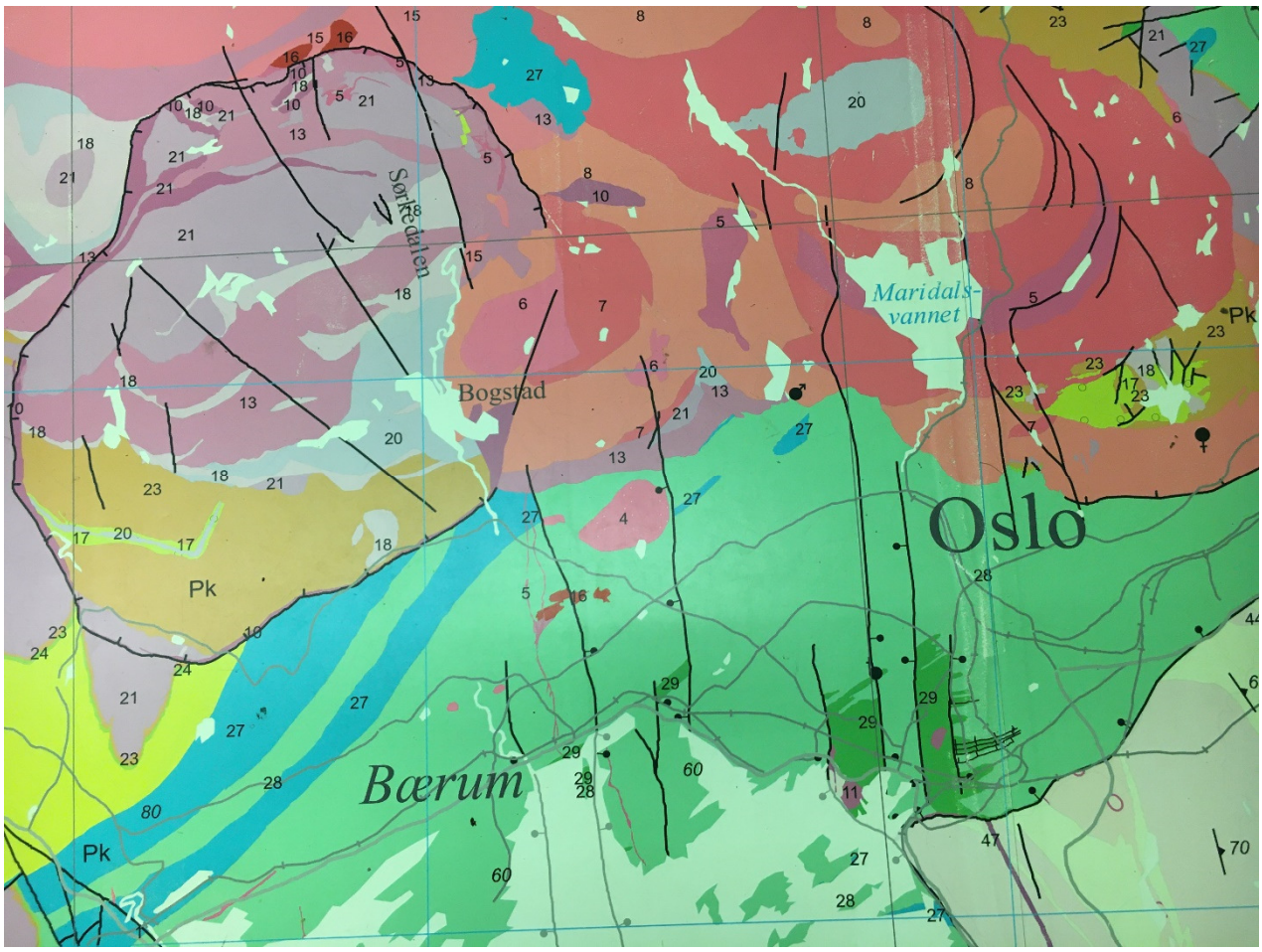

Geologická mapa Osla, Foto E. Kolářová

Geologické vycházky do okolí Osla

Úvod, aneb jak to máme my

Jednou v noci přinesla zoubková víla Matějovi knihu „Geologiske turer i Oslo-traktene“, nebyl sníh, a když Korona zavřela muzea, nebránilo nám už vůbec nic v geologickém (šutry) a paleontologickém (rozpláclíci) průzkumu okolí Osla. Oblast Osla nebo chcete-li vnitřního Oslofjordu je fakt bohatá. Vzpomínáte na zeměpis na základce?

Horniny: **vyvřelé (magnetické)**

přeměněné (metamorfované)

usazené (sedimentované)

Tak to všechno tu je. Kdybyste se podívali na geologickou mapu (podívejte se!), je strakatá jako chameleón v pastelkách. Nerosty se nedají zahanbit. Nějaké pěkné nebo zvláštní kousky se vyskytují všude. Silně jsou zastoupeny železné rudy. Okolní kopce jsou doslova protkány rudnými žilami.

Příčinou této geologické bohatosti jsou sopky, činné právě zde v dávné minulosti. Starší horniny (vápenec a další usazeniny, zelená na geolog. mapě) se v kontaktu s magmatem a lávou (červená na geolog. mapě) škvířily, deformovaly, vařily a zase vychládaly. Do puklin, děr a bublin vykrystalizovaly nerosty, nebo-li minerály. Často i vzácné – stříbro, smaragdy.

A kde není nějaký pěkný šutr, tam je zkamenělina. Ty sedí uchované ve vápencích a podobných usazených horninách (zelená na geolog. mapě). Výchozy vápence jsou běžné v okolních lesích i bezlesé krajině. Pozná se to podle kytek, co na nich rostou. Potřebují trochu

zásaditější půdu, např. jaterník (blåveis). Ten na kyselé lávě nebo žule nenajdete. Ostrovy jsou čistě na vápenci stejně jako pobřeží, na němž leží i Slemmestad, trilobití ráj.

Kdybyste nás viděli někde na výletě, tak vězte, že Matěj nenese v batohu vodu, svačinu a pláštěnku, ale majzlík, kladivo a brýle. :) Pozlacený majzlík jsme pořídili v železářství za cenu, jako by skutečně pozlacený byl...

Z každého výletu si přinášíme krásné, lesklé kamínky a válí se nám všude. Nejlesklejší jsou kousky, které já neodhalím a vydá je ze svých útrob až pračka. Šutry sbírá už i naše rok a půl stará Rozárka. Má svoji soukromou sbírku, kterou se probírá, když sedí na nočníku. :)

Ale už žijeme i kulturně. Protože otevřeli muzea, tak jsme hned vyrazili. Do přírodovědného. Podívat se na šutry :)

Eva Kolářová

Za hnědými granáty

Kde: Romsås gruve, Røverkollen, Grorud

Souřadnice: 59.9730386N, 10.8959778E

Co: Hnědé a zelené granáty

Kamenné mohyly z doby bronzové

První geologická výprava povede na okraj někdejšího supervulkánu, na Røverkollen. Røverkollen je kopec v Groruddalen, s telekomunikační věží na špici (404mnm) a kruhovým výhledem. Jižně a jihozápadně je vidět podstatná část Osla, Oslofjordu, na západ a sever se rozprostírá Nordmarka. Od roku 1993 je část kopce přírodní rezervací.

Výchozím bodem výpravy je parkoviště v Romsås (nebo stanice metra Romsås, linky 4 a 5). Pokud by bylo plné, dá se snadno zaparkovat na několik stovek metrů vzdáleném velkém parkovišti Lillomarka Parkering u Badedammen. Tam je navíc poblíž kadibudka a veřejné ohniště.

Z okraje zástavby Romsås vydejte se po pěšině nebo po cestě mírným stoupáním do kopce směrem na Røverkollen. Po cca 300 metrech odbočte doleva mimo pěšinu (nebo doprava z cesty). Orientujte se s GPS, jděte za zvukem kladívka mlátícího do kamene nebo chvilku prostě hledejte. Najdete malý nezabezpečený lůmek s výsypkou. Vchod do díry je v pohodě, zvládne to i dítě. Hledat a sbírat je možno na výsypce i v žíle. Hezčí krystalky granátů jsou uvnitř dolu, nejsou zvětralé.

Krystaly hnědých granátů, foto E. Kolářová

Romsåsské granáty vznikly kontaktní metamorfózou:) Co to je? Pro ty z nás, co máme granát nejraději zasazený ve stříbře a na prstu, zkráceně vysvětlím. Ostatní si dohledají sami. :) Při dávné sopečné činnosti došlo k tomu, že žhavé magma ze sopek roztavilo okolní horniny tam, kde došlo k jejich kontaktu. Když to celé vychládalo, do puklin vykrystalizoval hnědý, vzácněji i zelený granát (barva závisí na konkrétní příměsi kovu). Podobně vznikly smaragdy u Minnesundu.

Po těžbě dopoučuji vrátit se na pěšinu a pokračovat do kopce. Cestou projdete otevřeným prostranstvím s okousanými jeřáby (Sorbus). Sem chodí losi na čerstvý salátek. A po dalších několika málo metrech dojdete ke kamenným mohylám z doby bronzové. Příjemnou tečkou za výletem je krásný výhled z rozhledny na samotném vrcholku Røverkollen.

Eva Kolářová

Poutnický pas. Foto: Eva Kvasničáková

Pilegrimsleden

Kroupy, blesky, hromy, všechno to mělo. Bouřka, jakou jsem v Norsku nezažila a přemýšlela, jak asi vypadá dům bez hromosvodu zasažený bleskem. Seděla jsem u vchodu na benzínku. Všude jinde si to zabraly rybníkovité kaluže a dovnitř jsem se s mým velkým kámošem nevešla. Byl cítit ozón, to je vůně. Chronos říkal, že to byla hodina, pocitově tak tři. Nekonečný to bylo. Chtěla jsem jít a musela sedět. V té kratochvíli jsem si aspoň vychutnávala zvídavé pohledy, které samotná holka s velkým báglem obdrží. Jsem dobrodružka. Jsem na misi. Anebo možná jen nesu krosnu přes ulici, kdo ví. Já vím, že mě ještě čeká třetina z dnešní trasy. Tak už neprš!

Na pumpě jsem poprosila dotankovat láhev, to už tak správný poutník dělá, jak projde kolem kohoutku. Přede mnou bylo posledních 8 tvrdých km po asfaltu.

Procházet Oslem s krosnou bylo neobyčejný. Jednak se stále objevovala nová místa jen o ulici vedle - odborně se tomu říká serendipity - a pak pro ten krásnej pocit. Že jdu stovky let starou trasou, málokdo o ní ví a ten den jsem byla skoro jistě jediná, kdo po ní v Oslu šel. Bavila mě představa agenta na misi, proplétajícího se mezi nic netušícími lidmi, plujícími svými rutinami. Ale možná jsme všichni tajnými agenty svých rutin. Nechci se opakovat, ale kdo ví.

Tři dny před odchodem jsem v poutnickém centru kupovala knižního průvodce a pas. Obdržela jsem rady, tipy a informace: jako že v horách je ještě sníh a až budu brodit řeku, ať hlavně použiju hůlky, aby mě to neodneslo. Taky že oficiálně jsem letos zatím druhý člověk, který vyrazí. Ještě nezačala sezóna.

Pax et bonum. Mír a všechno dobré.

Poutník by měl být na cestě všemi dobře vítán, to psali v pasu. Taky, že by měl dostat požehnání. Člověk míní, čas mění. Jak se můj den první blížil, cítila jsem, že se vydávám na cestu, která ze mě může vykutat něco, o čem nemám tušení, že uvnitř dřímá. Životní moudrost nebo orientační smysl například. Tak jo! Jsem opravdovej poutník a půjdu si pro požehnání. Cestou se stavím v infocentru znovu, poprosím, aby mi v kostele popřáli vítr v zádech, a tradá.

Výchozí bod pěší pouti v Oslo.
Foto: Eva Kvasničáková

Fantazie se mi rozutekla do široka a já se těšila na tajuplnou ceremonii v duchu Šifry mistra Leonarda. Jenže v infocentru ani živáčka. Trochu mi to vítr z plachet vzalo, ale měla jsem plán B. Doslova. Jmenuje se Badri, na kus cesty se ke mně dnes připojí a zvládne to za kněze. Uvelebila jsem se pod stromem a čekala.

Až sem do Vigelandsparken jsem cestu docela znala, vedla centrem. Listovala jsem v průvodci, větrala nohy a po třicáté páté přepočítávala, kolik km mi zbývá do nocoviště. Dost. Měla jsem mapu, vařič a stan. V batohu panoval řád a poslepu bych vytáhla zrovna ten pár ponožek, na kterej bych pomyslela. Jak králíka z klobouku. Badri se někde courá a já tu myslím na králíky. Ještě musím projít Frogner, Skøyen, Lysaker, Bekkestua, Haslum. Pak se vyškrábu nahoru na Bærumsmarka, kde si ustelu, a bude mi pěkně. Akorát to udělám bez požehnání.

Mému plánu B se změnil plán. Nemohl přijít a já zvažovala, jestli si člověk může žehnat sám. Mezitím jsem elegantně nahodila monstrózní zavazadlo na záda. Zapsala si za uši, že bych ho neměla odkládat na zem a štrádovala si to z parku do neznáma. Pomalu jsem ukrajovala z města a blížila se k lesům. Opravdu pomalu. Ne že bych si to tak užívala, už se mi rýsovaly puchýře.

Blížil se i highlight prvního dne, který měl rozhodnout, zda přežiju do pozítří. Krosnu narvanou k prasknutí jsem se chystala obohatit o poslední nákup ve velkoměstě. Odcházela jsem o dvě kila těžší a jednu hůlku rozbitější.

Horami ověřená teleskopická hůl se zasekla. Nezbývalo, než se smířit s tím, že ji po dobu následujícího měsíce nesložím. Nu což.

Cesta Oslem je značená, řekla bych, klasicky. Místa jako přehledná rovina bývají ověšena až třemi ukazateli, zatímco na záludných křižovatkách ani ťuk. Za celkem hladký průběh prvního dne tedy gratuluji knižnímu průvodci, jenž je psán opravdu pro blby a funguje báječně.

Dovedl mě až na konec prvního dne, na pomezí města a marky. Přede mnou byl poslední 1 a půl km, bylo to do kopce a po kamenech a poprchávalo a já jsem toho měla po krk. Po hladovej krk. Fakt to tam píšou, ještě 1 a půl. Nepustila jsem ani slzu. Z farmy naproti totiž právě odcházel dav lidí. Vzmohla jsem se na poslední falešné úsměvy a čučela do průvodce, jako že čtu.

"Promiň. Ty seš na poutní cestě?", přiběhla ke mně černovláska, která před chvílí prošla kolem. Mojí supertajnou identitu odhalila podle svatojakubské mušle visící na batohu, knihy o poutnické cestě a unaveného vzhledu. Černovláska mě objala, popřála mi šťastnou cestu, a aniž by o tom měla tušení, tak mi i požehnala.

Poutní cesta z Osla do Trondheimu byla naplánovaná na měsíc, ale stihla jsem ji v rekordním čase. Třetího dne mě píchlo v koleni, zvládla jsem si postavit stan mezi vikingskými hroby, které sice tvoří kopečky a tak mezi nimi tolik nefouká, tvoří ale také prapodivnou nepřátelskou atmosféru. Byla jsem tedy ráda, že jsem se dalšího dne, po sérii nočních můr, probudila a kačeří chůzí se dohoupala na autobus. O poutní cestě tedy nemám mnoho co vyprávět. Současná situace však nasvědčuje, že letos nás krajanů zůstane přes léto v Norsku víc než obvykle.

Třeba se potkáme někde na pěšině. Pax et bonum a krásné letní dny.

Eva Kvasničáková

Vlasy pomáhají

Povídka – Marcela Kvello

Já nechci tyhle boty!

Mamko, Ela stojí na mojí bundě!

Nene! A nekoukej na mě!

Vždycky, když jsem byla zdravá, jsem si říkala, jestli by nebylo lepší místo procházky zůstat doma a nechat je koukat na televizi. Nosit jim čokoládu a pití a pak je prostě nechat být a nerozčilovat se.

Jenže všechno se tak nějak mění, a když je člověk pár měsíců svalený v křesle, případně nemůže ani vstát z postele, je taková obyčejná procházka najednou docela lákavá. V myšlenkách. Realita je taková, že tu stojím, pod parukou úplně zpocená, a nechápu, jak můžou dvě v celku normální děti udělat z oblékání naprostý chaos.

Elo, tak si vezmi ty druhý boty a klidně si nech i ty šaty, vždyť je to jedno, jdeme jenom kousek.

Dcera se na mě zkoumavě podívá, jestli to jako myslím vážně, protože má sama ve třech letech tolik rozumu, aby pochopila, že se její outfit do sychravého podzimního odpoledne moc nehodí. Pak ale usoudí, že někdy se přece jen vyplatí maminku poslouchat, usměje se tak, jak to umí jen americké herečky a ona, a vyjde ven.

Mamko, ale když může Ela, tak já chci taky jiný boty.

Jasně. Jako jedináček jsem nikdy nepochopila ten jejich smysl pro absolutní spravedlnost, který je nutí rozdělovat lentilky na barvy tak, aby měli oba stejný počet růžových, žlutých a modrých, a když náhodou jedna přebývá, horečnatě hledat pravítko a neobratně ten malý kousek čokolády půlit. Naučila jsem se to ale akceptovat, stejně jako fakt, že jejich otec od nás odešel hledat štěstí za většími prsy, a že já to tedy musím všechno vybojovat sama. Výchovu i ta svoje malá prsa.

Dádo, tak si vezmi tyhle tenisky. Jen musíš dávat pozor, abys v nich nešlápl do kaluže.

Další úsměv, tentokrát lehce bezzubý, jelikož můj hrdý prvňák má momentálně chrup v čistírně, což velice rád používá jako výmluvu, aby nemusel jíst chlebovou kůrku. Tohle má asi po mně. Tu podivnou schopnost najít si vždycky svou cestu a nevzdávat se u cedule s nápisem STOP.

Tak, konečně jdeme. Naposledy se na sebe podívám do zrcadla. Co se týče vlasů, byla jsem vždycky nesmírně konzervativní a posledních dvacet let jsem nosila stejný účes. Jenže pak najednou nebylo co česat a když jsem měla možnost vybrat paruku, po dlouhé době jsem poslechla svou matku a vybrala si změnu. *Vlasy ženě pomáhají, uvidíš*, řekla matka, jež i přes svůj lehce pokročilý věk měnila účes podle ročního období a momentální nálady, tedy někdy i dvakrát týdně.

Procházka nás dnes výjimečně baví, všichni včetně mě máme překvapivě dost energie, a tak projdeme nejen naši ulici, ale i přilehlý park a blížíme se k jezírku. Už jsem tu dlouho nebyla. Barvy podzimu se tady ukazují v plné kráse, listy ve větru zvolna dopadají na mé nové vlasy, děti je nadšeně sbírají do žlutočervené kytice a já se po delší době cítím opravdu šťastná a uvolněná.

Žbluňk.

V první chvíli mi nedojde, že to nebyl kámen, ale že Ele na břehu ujela noha a ona ve svých kouzelných letních šatičkách spadla do ledové vody.

Mamíííí!

Voda tu není hluboká, Ela už se zvedá, ale řve na celé kolo, zatímco Dáda nejdřív stojí opodál s vytřeštěnýma očima a pak se začne nekontrolovatelně smát.

Mamíííí, studíííí. Mamíííí, Dáda!

Že ji to chudinku musí neuvěřitelně studit je samozřejmě pravda, ale Elu v tu chvíli očividně nejvíce trápí brácha válící se smíchy v hromadě barevného, mokrého listí.

Prvotní úlevu, že nemusím skákat do studené vody, vystřídá hrůza z toho, jak teď Elu dostanu domů bez toho, aby v promočeném oblečení dostala zápal plic. I kdybych zavolala matce, až do parku by pro nás přijet nemohla, sem auta nesmí. Navíc je určitě v jednom ze svých oblíbených kosmetických salónů a dřív než za půl hodiny by sem nedorazila. Ostatně, pomáhala mi teď víc než dost. Zvládneme to sami.

No jo, ale jak? Dáda sestře oblečení půjčit nemůže, i to málo, co má na sobě, je mokré od listí, a já mám na sobě také jen úplné minimum, potím se poslední dobou i neoblečená. Co teď?

Mamko?

Dáda pochopí, nad čím přemýšlím, a ukáže opatrně na moji hlavu. No jasně!

A tak strhávám z třesoucí se Ely její oblíbené šaty a legíny, sundavám si svou novou paruku, pod níž mi bývá takové nesnesitelné horko, a doufám, že ty úžasné dlouhé vlasy zahřejí i mou tvrdohlavou dceru.

Musí na nás být úžasný pohled. Vysmátý, bezzubý kluk s kupičkou mokrého dívčího oblečení poskakuje kolem holohlavé ženy, nesoucí v náručí roztřesenou nahou holčičku usazenou zadečkem v paruce a obmotanou dlouhými vlasy v trendy blond odstínu. Pohled pro bohy. A mou matku stojící před naším domem.

Prosím tě, co se to stalo? Jak to vypadáte?

Předám jí lehce promodralou Elu do náručí a začnu se hystericky smát.

Měla jsi pravdu, mami. Vlasy pomáhají..

Český jazyk pro děti žijící v Norsku

Než jsem s manželem přijela do Norska, působila jsem jako učitelka v 1. třídě na základní škole v Brně. S dětmi jsme se tedy mimo jiné učili především číst a psát. Velmi ráda jsem proto využila příležitost učit děti i zde v Oslu a získat zkušenosti s výukou českého jazyka v cizojazyčném prostředí.

V naší skupince se scházely děti prvního a druhého ročníku českého jazyka, přičemž v norské škole byly o rok výše. Byla jsem velmi mile překvapena, jak děti výuku zvládaly. Přece jen to není vůbec jednoduché. V Brně jsme s dětmi na trénování čtení a psaní tvrdě dřeli každý den, zatímco děti zde v Norsku chodí do norské, případně jiné cizojazyčné školy a českému jazyku se aktivně věnují 90 minut, jeden večer v týdnu. Přesto jsme se toho spoustu naučili.

Děti, jste opravdu velmi šikovné a já před Vámi smekám!

Tento kroužek je skvělou příležitostí pro všechny, kteří se v budoucnu chystají k rozdílovým zkouškám v ČR, ale ne jen pro ně. Nejedná se zde totiž pouze o gramatiku.

České děti se spolu mají možnost setkávat a komunikovat v českém jazyce, udržovat jej a rozšiřovat slovní zásobu, ale také najít si české kamarády. Velkou výhodu kroužků spatřuji právě v přirozené komunikaci v češtině i v jiném prostředí, než v domovech dětí se svými rodiči.

V neposlední řadě pak česká škola zprostředkovává udržování českých tradic. Například jsme, jako je zde dobrým zvykem, nacvičovali českou koledu a lidovou píseň na vystoupení pro rodiče a ostatní návštěvníky Mikulášské besídky, která se mimochodem skvěle vydařila. Letos jsme se také zúčastnili soutěže pro děti českých krajanů napříč různými státy s názvem „Tož to je hezký!“ na téma Mít kde žít. Menší děti na toto téma kreslily obrázek, větší se již mohly pustit do psaní textu a vznikla opravdu krásná díla.

Myslím si, že je skvělé, jak zde v Oslu krajanský spolek TNF funguje, vytváří velmi milou komunitu českých krajanů a podporuje udržení českého jazyka, tradic i pěstování láskyplného vztahu k naší domovině.

Veronika Košňarová

Ukázka reklam na výuku češtiny, které vytvořil žák kurzu Daniel Pazdera.

VÝUKA ČESKÉHO JAZYKA

S Bárou a Leny

PROFILE

KONTAKTY

WEBOVÁ STRÁNKA
http://cz-forum.no/

DATUM VÝUKY

Od 1. a 15. září 2020

DOKUMENT

NAPSÁNO:
Daniel Pazdera

EDITOVALA:
Bára Nentwichová

DRUHY VÝUKY

Česká gramatika s Bárou
Pro děti 7-15 let
Příprava na rozdílové zkoušky z češtiny anebo pro rozvíjení mateřského jazyka.

Čeština hrou s Leny
Pro předškoláky a děti 1. třídy základní školy
Procvičování výslovnosti a rozvíjení slovní zásoby českého jazyka a příprava žáků na výuku české gramatiky s Bárou.

PROČ SE UČIT ČESKY?

- Pomůže ti plynně se domluvit v České republice i v jiných slovanských jazycích
- Porozumět krásným českým pohádkám a filmům
- Přečíst si nebo poslouchat české knížky
- Máš možnost studovat v České republice

VÝUKA ČESKÉHO JAZYKA

Proč se učit s námi česky?

- Pomůže ti plynně se domluvit v České republice i v jiných slovanských jazycích
- Porozumět krásným českým pohádkám a filmům
- Přečíst si nebo poslouchat české knížky
- Budeš mít možnost studovat v České republice

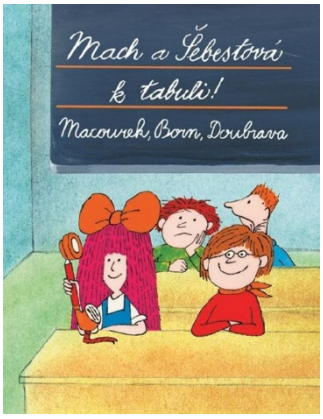

Čeština hrou s Leny
Pro předškoláky a děti 1. třídy základní školy
Výuka probíhá hravou formou jako je čtení pohádek, hraní her, zpívání českých písniček. Vše je v rámci procvičování výslovnosti a rozvíjení slovní zásoby českého jazyka.

Česká gramatika s Bárou
Pro děti 7-15 let
Nejen, jak se to správně řekne česky, ale i napíše. A také příprava na zkoušky z češtiny.

„Tož to je hezký!“ – Mít kde žít

Loni jsme v našem časopise otiskli článek s podobným názvem. Důvodem je název soutěže, které se jak loni tak i letos účastnilo mnoho dětí z našich kroužků češtiny. Někdo maloval obrázek, někdo napsal pěkný text. Všechny literární příspěvky a výtvarné práce publikujeme v tomto čísle.

Vyhlášení výsledků proběhlo v Německu 27. června a vy je najdete na následujících stránkách a kompletní také na www.ceskaskolarheinmain.de

Gratulujeme všem výhercům za dobrá umístění!

Bára Nentwichová

Kde domov můj

Daniel Pazdera (3. místo, literární práce dětí 6–11 let)

Už od pradávna se lidé snažili najít ideální místo pro život. Byli pro to ochotní cestovat dlouhé vzdálenosti a obětovat hodně svého majetku. I čeští předci dlouho hledali místo, kam se usídlit. O tom se můžeme dočíst ve starých pověstech českých, jak praotec Čech putoval se svým lidem. Když dorazil k hoře Říp, prohlásil: „Toto je země zaslíbená, mlékem a strdím oplývající.“

I když jsme našli zemi zaslíbenou, byli někteří Češi nuceni tuto zem opustit a najít si nový domov. Důvodem byla katolická víra vládnoucí v české zemi v době novověku, kdy všechna jiná náboženství byla zakázána.

Dalším důvodem pro stěhování byl nedostatek práce v Evropě. Velké množství lidí tedy odcházelo ke konci 19. století do Ameriky.

Své místo, kde žít, hledalo mnoho lidí během druhé světové války. Lidé se snažili utéct před fašismem ať už z náboženských, politických, nebo jiných důvodů. Válka byla strašná a zanechala za sebou zpustošenou Evropu. Během ní bylo mnoho lidí odvlečeno ze svých domovů, násilím přesunuto do sběrných táborů. Po válce bylo třeba znovu rozjet výrobu v továrnách a tak se mnoho lidí přesunulo za prací do měst.

Dalším obdobím, kdy bylo nutno utéct ze své rodné země, byl nástup komunismu. Tehdy také mnoho lidí utíkalo do zahraničí (například: Západní Německo, Anglie) za svobodou. Během těchto pokusů o útěk za státní hranice však řada lidí přišla o život nebo byli chyceni a uvězněni.

A jak jsme na tom my Češi teď, když válka nebo strach není? V dnešní době jsou hranice otevřené a máme možnost cestovat, kam chceme, především v rámci Evropské Unie. Někteří toho využili a žijí a pracují v zahraničí. I mí rodiče si zvolili tuto cestu. Nyní bydlíme devátým rokem v Norsku a do Česka a také na Slovensko jezdíme za rodinou o prázdninách na návštěvu. Občas jezdíme s rodinou na výlety. Česká republika se mi moc líbí a má mnoho krásných míst. Rád čtu a sleduji českou historii a poslouchám české zprávy. Ale ne všichni Češi chtějí žít v zahraničí.

Lidé se nestěhují jenom kvůli špatné životní situaci, ale každý mladý člověk hledá své místo, kde by mohl žít, postavit si dům a založit si rodinu. Najít své štěstí. Kdo ví, možná i já až dospěju, budu hledat místo, kde žít.

Jsem moc rád, že Daisy a já a všichni, co mám rád, máme kde žít!

Jan Rekstad (2. místo, práce žáků 12–16 let)

Můj pes se jmenuje Daisy. Je to černý labrador s největším mlátícím ocasem na světě. Má velký uši, co skáčou, když honí motýly, a šňupák, co cítí všechny dobroty na 50 metrů. Daisy miluje žrát! Je to její nejoblíbenější činnost! Je to jako že polovinu mozku používá na žraní a druhou polovinu na hledání dalšího žrádla. Rozkousala mi hodně ponožek, knížku, chrániče na fotbal a kus dveří doma. Daisy má ale ráda i jiné věci. Když hraju fotbal, tak mně zkouší sebrat míč, a když to zvládne, tak mně ho dá zpátky a zase ho znova zkouší ukrást. Taky miluje běhat, mazlit se a hrát si s jinými psy. Daisy MILUJE všechny. Když byla malá, tak se s ní vůbec nedalo jít po městě, protože ona se vždy úplně zastavila, když potkala cizí lidi, a chtěla se s nimi mazlit.

Když není venku a nehraje si s jinými psy, tak sedí doma u okna a štěká a zkouší navázat kontakt se psy venku. To někdy může být trošku únavné, protože se občas leknu, tak někdy stáhnu roletu, a to se Daisy trošku naštve. Prvních pět vteřin kňučí a potom začne štěkat na mě. To se rychle změní, jestliže si s ní pohraju nebo s ní jdu na procházku do blízkého lesa.

Daisy se taky umí chovat dobře. Když se probudím v sobotu ráno, vidím, že Daisy sedí u mé postele a krásně čeká, až vstanu. Sedí a čučí, bez toho že by mě budila. Když se už nemůže dočkat, tak mi vezme ponožku na „půjčení" a vrátí pak dva kousky. Když se protahuju v posteli a ještě trošku spím, Daisy přiběhne a dá mi mokrou děravou ponožku do obličeje.

Daisy se bojí jen vysavače a tmy. Je šťastná, když může běhat po lese, a já jsem šťastný, že může běhat bez toho, že by v lese byli vojáci nebo třeba nášlapné miny. Jsem rád, že Daisy může jen tak sedět a štěkat ven z okna, bez toho že by se venku střílelo. Jestli bych neměl kde žít, tak by taky Daisy neměla kde žít. Jsem moc rád, že Daisy a já a všichni, co mám rád, máme kde žít!

Mít kde žít – Všude dobře...

Magdalena Dreiseitlová (2. místo, literární práce dětí 6–11 let)

Ahoj, já se jmenuji Magdalena.

Narodila jsem se v Norsku, ale oba mí rodiče pocházejí z České republiky.

Mí rodiče si zvolili Norsko kvůli krásné přírodě a pracovní příležitosti. Myslím si, že je skvělé, že si lidé můžou vybrat, ve které zemi chtějí žít. Například: jedna má spolužačka ze školy se před dvěma lety odstěhovala na jeden z kanárských ostrovů Fuerteventura. Pro mě bylo velkou výhodou, že jsme ji mohli navštívit, když jsme tam jednou o prázdninách byli na dovolené. Překvapilo mě, kolik jazyků se naučila. Má velkou výhodu, že umí španělsky, anglicky, francouzsky i norsky. Já mám taky velkou výhodu, že kromě češtiny umím taky norsky a učím se ve škole angličtinu.

Jsem moc ráda, že žijeme v Norsku, protože je tady nádherná příroda. V létě můžeme jít na pláž a koupat se v moři a v zimě můžeme sáňkovat, bruslit a lyžovat. Mám moc ráda, když jedeme na výlety pod stan. Rádi stanujeme v lese nebo někde u vody. Stan nás může ochránit proti dešti a větru.

Jsem moc ráda, že mám domov a rodinu. Když jsme někde na výletě nebo na dovolené, tak se vždycky ráda vracím domů, protože jak se říká: všude dobře, ale doma nejlíp!

I. kategorie (výtvarné práce do 6 let)

1. místo Kryštof Kolář, Oslo (Na horách)

3. místo Karoline Sommerseth, Oslo (Duhový dům)

Anna Slengesol, Oslo (Můj dům) (1. místo, literární práce dětí 6–11 let)

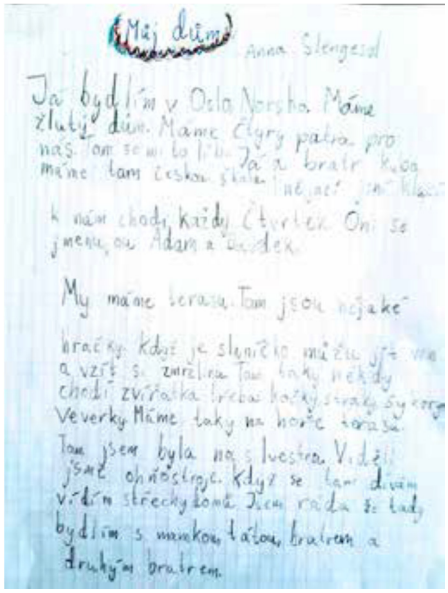

Můj dům

Anna Slengesol

Já bydlím v Oslo Norsko. Máme žlutý dům. Máme čtyry patra pro nás. Tam se mi to líbí. Já a bratr kuba máme tam českou škola. Nějací jsou klasy

k nám chodí každý čtvrtek. Oni se jmenují Adam a Bardek.

My máme terasu. Tam jsou nějaké hračky. Když je sluníčko můžu jít ven a vzít si zmrzlinu. Tam taky někdy chodí zvířatka třeba kočky, straky, sýkory, veverky. Máme taky na hoře terasu. Tam jsem byla na s lvestra. Viděli jsme ohňostroje. Když se tam dívám vidím střechy domů. Jsem ráda že tady bydlím s mamkou, tátou, bratrem a druhým bratrem.

II. kategorie (výtvarné práce dětí 6–11 let)

1. místo Nicole Sophie Pazderová, Asker (Živá planeta)

2. místo Eliáš Netopil, Rasta (Prádzdninová hytta)

3. místo Sophie Ciri Dušková, Oslo (Duhová zahrada)

Vyhlášení Lego soutěže z roku 2020

Přátelé a kamarádi stavebnice Lego,

zájem o legovou soutěž pokračuje i v tomto roce. Letošní téma bylo "Čím bych chtěl být" a mnohým stavitelům musím opět pogratulovat za nesmírně kreativní a originální přístup k tomuto nejednoduchému tématu. Zároveň jsem opravdu moc rád za to, že se mezi staviteli letos objevili i stavějící rodiče. Jen do toho a příště zas. Musím přiznat, že mám chuť se po pauze do soutěže motivačně zapojit i já sám.

Letošní udílení nám poněkud komplikuje celosvětová zdravotní krize. Proto bych chtěl všechny soutěžící ujistit, že ceny budou i letos a udělíme je v nejbližším možném termínu.

Pojďme se tedy podívat na letošní výtvory a jejich autory. Stavění zdar!

Výherci roku 2020 v abecedním pořadí:

Adam (6 let) by chtěl být detektivem. Na fotografii je detektivní robot s vysílačkou, detektivní letadlo, lupa, nůž, knír a razítko.

Ministr dopravy Daniel (11 let) má vše pod kontrolou.

Eva (kategorie rodiče) a její motorka.

Julius (8 let) chce být závodníkem Ferrari teamu.

Matěj (7 let) by si vytvořil "Šperk"

Policistka Nicole (7 let) zasahuje!

Kryštof (5 let) by chtěl prozkoumávat oceány v Ponorce.

Maskovaný ninja Nicolas (8 let) by si přál být jedním z ninjů v lego světě Ninjago.

Maska nám napovídá že, Oscar (4 roky) by si přál být spidermanem.

Oskar (8 let) a jeho sen být downhill cyklistou.

Selma (6) postavila "mořský svět" a chtěla by v něm být mořskou vílou, až bude velká.

Petr (3 roky) rád chodí na výlety a asi by chtěl být turistou. Postavil totiž vyhlídkovou věž u hradní zříceniny.

Theodor (10 let) se chce stát Youtuberem nebo influencerem.

Protokoll fra årsmøte i Tsjekkisk-Norsk Forum

Tid: onsdag 22. april 2020, kl. 18:00

Sted: Teams digitalmøte

Til stede var det 5 styremedlemmer og 6 TNF medlemmer.

Bara, Jindrich, Hanka, Leny, Lada, Monika, Erika, Jakub, Eva, Edita, Zita.

Leder Barbora Nentwichova ønsket velkommen og introduserte møteprogram.

Møtedeltakere ble enige om å stemme enkelte agendapunkter via Chat på Teams.

Program:

1. **Valg av møteleder, referent og revisorer**

Styret anbefalte Barbora Nentwichova som møteleder, Zita Thorgersen Pozarova som protokoll referent, og Monika Utesena og Jakub Petruj som protokoll revisorer.

2. **Årsberetning for 2019**

Leder leste gjennom årsberetning for 2019.

Vedtak: Årsberetning for 2019 ble godkjent.

3. **Årsregnskap for 2019**

Regnskapsansvarlig presenterte årsregnskap for 2019.

Vedtak: Årsregnskap for 2019 ble godkjent.

4. **Innkomne forslag**

Det kom ingen forslag til behandling.

5. **Valg av styret, styreleder, nestleder og valgkomiteen.**

Hana Netopil Ciganikova slutter i styret etter seks år, Dagmar Golkova Melbø etter 3 år, og Ladislav Jilek etter 2 år. Vi takker dem for all innsats og håper på å holde kontakt videre.

Leny Slaninova og Monika Utesena fortsetter i styret også dette året. Barbora Nentwichova er til gjenvalg.

Det ble presentert tre nye kandidater til styret: Eva Kvasnicakova, Erika Rumankova og Jakub Petruj.

Vedtak: Eva, Erika og Jakub ble enstemmig valgt som styremedlemmer.

Barbora ble gjenvalgt som styreleder. Leny fortsetter som nestleder.

Edita Daulova og Jindrich Kania fortsetter som valgkomite.

6. Aktivitetsplan for 2020

Styreleder presenterte aktivitetsplan for 2020, som ble utgitt i TNF blad nr. 97.

Vedtak: Aktivitetsplan for 2020 ble godkjent.

MERKNAD: Med hensyn til koronatiltak i Norge kan det forekomme endringer i løpet av året.

7. Budsjett for 2020

Styreleder leste gjennom budsjett for 2020.

Vedtak: Budsjett for 2020 ble godkjent.

8. Eventuelt

Forslag fra Jindrich ang. prisutdeling av Lego konkurransen: på høsten under feiringen av St. Vaclav.

Diskusjon om TNF regnskap og underskudd, med forslag om å finne sponsorer. Dette blir også en del av agenda på neste styremøte.

Årsmøte ble avsluttet kl. 19:15.

Oslo, 22. april 2020

(sign.)

……..

Referent: Zita Thorgersen Pozarova

(sign.)

……..

Revisor 1: Monika Utesena

(sign.)

……

Revisor 2: Jakub Petruj

Omgitt av idiomer 4

Jsem obklopen samými idiomy. Především v práci.

Opět se s vámi rád podělím o pár zajímavých jazykových obratů a výrazů, na které jsem v poslední době narazil.

Sult er det beste krydder på maten – volně přeloženo jako hlad je to nejlepší koření. Ne moc velký rozdíl od našeho hlad je nejlepší kuchař. Ať už se to řekne jakkoliv, toto prostě platí. Kdysi jsem na konci dvoutýdenní túry přes Francii vytáhl z batohu a ohřál konzervu koňského guláše z Lidlu. Nejlepší jídlo, jaké jsem kdy jedl.

Norwegian arm – norská paže. Zde se nejedná o jev jazykový, ale o jev čistě sociologický, který samo sebou nepochází z norského jazyka. Jde o úkaz, který velmi dobře znáte z každodenního života. Ve zdejší společnosti se klade důraz na nezávislost, nižší potřebu verbální komunikace a snahu respektovat soukromí. Norská paže se používá, když se někdo snaží přes vás natáhnout pro něco na opačném konci stolu. Znáte to jistě z obchodu, když stojíte u rajčat a někdo se okolo vás snaží protáhnout ruku k cibuli. Původně jsem to pokládal za nezdvořilost a ignoranci. Nejedná se však o neslušnost, ale přímo naopak. Dotyčný se snaží respektovat vaše soukromí a nevyrušovat vás. (Zdroj: The socialguidebook.no)

Rørleggersprekk – instalatérská puklina. Jev klasický a zcela mezinárodní. Například v angličtině známý jako plumber´s smile. Když někomu klesne pas u kalhot a obdaří vás pohledem na své holé půlky. Někdy je i dobře viditelný okraj spodního prádla, popřípadě jeho značka. Jak název napovídá, týká se tento jev především instalatérů. Ti totiž tráví většinu pracovní doby v předklonu a pod něčím, co je třeba utáhnout, nebo utěsnit. Mám však pocit, že v češtině takto popuštěným kalhotám říkáme stojan na kola.

Na závěr zmíním, že jsem opět dostal domácí úkol vyzkoumat jeden překladatelský oříšek. Moc děkuji, začnu na tom pracovat coby dup. Odpověď zkusíme dát do příštího čísla. A pokud máte nějaký dotaz ohledně idiomů a podobně, ozvěte se do redakce.

Jindřich

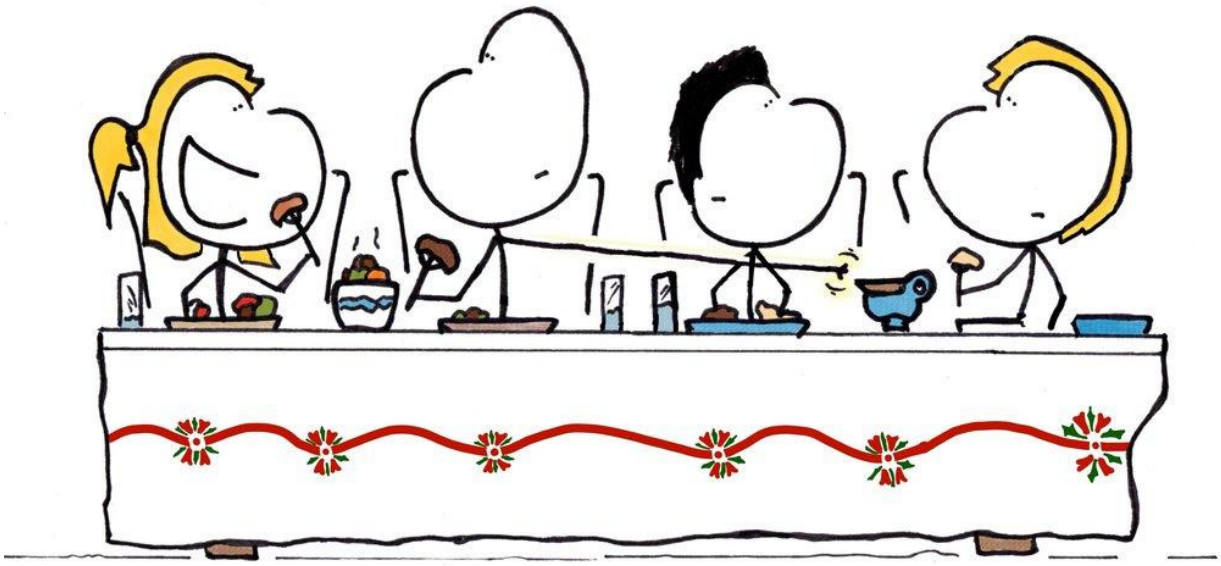

Watch out for the Norwegian Arm! Zdroj: The socialguidebook.no

Oslovina 21 – Buzz Aldrin

Tyto Osloviny budou tak trochu jiné. Tentokrát vám nabídnu dokonce rovnou fotoreportáž (foto Karel Kryl). Ale vezmeme to pěkně popořadě.

Obrázek 1: Kosmické kyvadlo

Lety do vesmíru mě odmalička fascinovaly. Jako kluci jsme s bráchou dostali knížku Vzhůru do kosmu. Tím začala naše první cesta za obzory naší planety. To jsem ještě netušil, že se sám jednoho kosmického letu také zúčastním. Loni v létě jsem docela pěkně oslavil 50. výročí přistání na Měsíci. Sledoval jsem živě původní stopáž z letu, na ČT24 jsem se podíval na několik dokumentů a také jsme s kluky navštívili tématickou výstavu v norském Technickém muzeu. V muzeu jsme mohli dokonce usednout do repliky kokpitu velitelského modulu Columbia. Zkrátka, byl jsem v tom až po uši. Vždycky mi vrtalo hlavou, jak fyzicky náročný může být opravdový let do kosmu.

Ve Štěpánově bývá každý rok v srpnu Svatovavřinecká pouť. Přijedou labutě, autíčka, střelnice a cukrová vata. A vždycky se tu objeví alespoň jedna strašlivá atrakce, například houpací pirátská loď, chobotnice rotující všemi směry, anebo centrifuga. Můj švagr mě každý rok vyzve na nějakou tu pekelnost a já výzvu přijmu. Pak toho lituju, když se v tom letním parnu schovávám ve stínu lípy za hřištěm, abych se pokusil udržet pod kontrolou obsah žaludku. Ale letos ne. Letos to bude jinak. Švagr byl totiž den před hody slavit kamarádovy čtyřicátiny. Ráno se vzbudil s poněkud rozvrkočeným výrazem a já si mnul ruce, že letos to bude pro změnu poklidné odpoledne. Těšil jsem se na malinovku, ochutnávku z minipivovarů, klobásu a langoše. Je trochu ironické, že forma, kterou v Norsku člověk nahodí pravidelným tréninkem a vyváženou zdravou stravou, jde v ČR do háje za jedno odpoledne.

A tak jsme pohodově procházeli mezi stánky, ochutnávali vše možné, až jsme došli ke kolotočům. Můj pohled okamžitě upoutalo kyvadlo, které se houpe a navíc i točí na všechny strany. Můj synovec mě chytil za ruku a řekl: „Strejdo, tak na tohle tě teda zvu!“ S nadějí jsem se podíval na švagra a doufal jsem, že z jízdy nebude nic. Ale ten rošťák celé dopoledne ucucával z nabídky místního piva a podle hesla: čím ses zkazil, tím se naprav, se z té opice nějak rychle probral a zavelel: „Jdeme!“

Polil mě studený pot. Zatímco synovci kupovali lístky, kyvadlo zastavilo a lidé začali vystupovat. Odněkud se objevil kolotočář v nátělníku, se zlatým řetězem kolem krku, kšiltovkou s nápisem Škoda Motorsport a s kbelíkem v ruce. Došel k jednomu ze sedadel, nejprve z něj odklidil jakéhosi nešťastníka a pak začal hadrem utírat to, co po sobě zanechal na sedadle a v přilehlém okolí. Srdce se mi rozbušilo. Rozepnul jsem si košili. Ze zkušenosti vím, že co nezkazí intenzivní houpání a točení, může dokonat neskutečné srpnové vedro.

Usedli jsme na nyní již čistá sedadla a pan kolotočář nás zajistil v sedačkách. Na sloupu u pokladny jsem si všimnul slibného nápisu Doba jízdy 3 minuty. Spustil

jsem na hodinkách stopky, abych věděl, kdy už to budu mít za sebou. Zkušební let mohl začít.

Házelo to s námi na všechny strany. Odstředivá síla vás přitlačí do křesla a drží na místě pouze do doby, než to s vámi mrskne hlavou dolů. Ale i tak se to dalo vydržet. Po chvilce jsem se podíval na hodinky. Čas ukazoval 2 minuty a 27 sekund. Došlo mi, že tu hrůzu budu mít brzy za sebou. Chtěl jsem se ale vytáhnout před svým 14 letým synovcem a zařval jsem: „NU-DA! To je všechno? Nic víc neumíte?!" A těšil jsem se, jak celý kolotoč začne pomalu přibrždovat a já z něj vystoupím šviháckou chůzí. Z pouťového amplionu se však ozvalo: „Ábr-fábr-kandelábr, junek-dáma-král, a my jedeme DÁL!" Cože? Jako, jako dál!? Převezli mě. Pustili to znova.

Okamžitě se mě zmocnila panika a začal jsem se připravovat na jistou ztrátu důstojnosti a poněkud pokažené odpoledne na hodech. Pak mi to ale došlo. Vždyť chlapi v Apollo 11 to taky zvládli! Co by asi udělal Buzz Aldrin? Začal jsem se soustředit a upřel jsem pohled na modré pouťové žárovky přímo přede mnou. Vybral jsem si jednu. Svět kolem se točil a já studoval její jemné detaily a křivky, její tvar, vlákno a dva šroubky, kterými byla přimontovaná.

Vydrželi jsme dlouho, celá posádka. Když ale čas letu překročil 8 minut, došlo mi, co se ode mě očekává. Zkrátka jsem hodil ručník do ringu, nadechl jsem se a z plných plic jsem zařval: OM-LOU-VÁM SE. VŠEM SE OMLOUVÁM! Kyvadlo začalo zpomalovat, až se úplně zastavilo. Celkově jsme, kvůli mojí snaze vytahovat se před synovci, ve vesmíru strávili 8 minut a 29 sekund. Víc než kdokoliv před a po nás na těchto hodech. Zvládli jsme to všichni docela dobře. Šviháckou chůzí se mi odejít nepodařilo, byl jsem rád, že stojím. A chudák Mareček pak neměl chuť na kofolu a ani na labutě už jít nechtěl.

Když to tu tak píšu, tak mě napadlo, že si zavolám do NASA. Vstupní test mám přece už za sebou.

Pěkné léto přeje

Jindřich

Obrázek 2: Kluci se těší, mně se klepou kolena.

Obrázek 3: První minuty letu

Obrázek 4: Čas letu: 5 minut a 19 sekund.

Obrázek 5: Čas letu: 6 minut a 47 sekund.

Foto: Karel Kryl

Nabídka pravidelných kurzů a kroužků od podzimu 2020

Milí krajané,

Česko-norské fórum (TNF) pro vás připravilo pestrou nabídku pravidelných kurzů a kroužků pro děti a dospělé, které se budou od podzimu konat v Oslo:

Nabídka pro děti

KROUŽEK	TERMÍN A MÍSTO	KURZOVNÉ	PŘIHLÁŠKY
Česká gramatika Příprava na rozdílové zkoušky v české škole, mluvnice a pravopis podle osnov základní školy.	Školní rok 2020-2021; 90 minut týdně. Začátek v 36. týdnu; pro výuku se budeme snažit najít den v týdnu, který bude vyhovovat všem. Místo konání: Solbærtorvet barnehage, Gardeveien 4, Majorstuen, Oslo nebo Velvyslanectví ČR v Oslo, Fritzners gate 14, Oslo	Za blok 13 lekcí do konce tohoto kalendářního roku 1040,- NOK, členové TNF 880,- NOK.	Pro přihlášení pište na adresu: cj-deti(at)cz-forum.no do 20. 8. 2020. Uveďte jméno a věk (školní třídu) dítěte a požadovanou formu výuky – gramatika.
Čeština hrou Děti si formou povídání, malování, her, básniček a dalších zábavných prvků obohacují slovní zásobu a rozvíjejí své komunikační dovednosti. Kroužek je vhodný i jako příprava pro pozdější výuku gramatiky.	Školní rok 2020-2021; Úterky od 17:15 do 18:45 hodin, začátek 15. 9. 2020. Místo konání: Solbærtorvet barnehage, Gardeveien 4, Majorstuen, Oslo	Za blok 11 lekcí do konce tohoto kalendářního roku 880,- NOK, členové TNF 750,- NOK.	Pro přihlášení pište na adresu: cj-deti(at)cz-forum.no do 6. 9. 2020. Uveďte jméno a věk (školní třídu) dítěte a požadovanou formu výuky – čeština hrou.
Klub lvíčat Pro předškolní děti, kde si budeme hrát, zpívat, tančit, učit se české říkanky a zábavnou formou si obohacovat slovní zásobu českého jazyka. Klub lvíčat bude vyplňovat sudé týdny, kdy nebude probíhat Česká školka.	Sudé úterky od 17:15 do 18:45 hodin, začátek 15. 9. 2020. Místo konání: Solbærtorvet barnehage, Gardeveien 4, Majorstuen, Oslo	Za blok 5 lekcí do konce tohoto kalendářního roku 400,- NOK, členové TNF 340,- NOK.	Pro přihlášení pište na adresu: cj-deti(at)cz-forum.no do 6. 9. 2020. Uveďte jméno a věk dítěte.

Nabídka pro dospělé

KROUŽEK	TERMÍN A MÍSTO	KURZOVNÉ	PŘIHLÁŠKY
Výtvarná setkání pro dospělé Přijďte si vyzkoušet různé výtvarné techniky nebo aranžování.	Čtvrtek 24. 9. a 26. 11. 2020 od 17:15 do 20:15 hodin. Místo konání: Solbærtorvet barnehage, Gardeveien 4, Majorstuen, Oslo	Téma každého setkání se dozvíte z pozvánek, které budeme posílat. Cena za jedno setkání 160,- NOK, členové TNF 120,- NOK. Kurzovné uhraďte TNF předem (info níže) nebo na místě konání v hotovosti či přes Vipps.	Pro přihlášení pište na adresu: vytvarne.kurzy(at)cz-forum.no do data uvedeného v pozvánce.
Kurzy českého jazyka pro mírně pokročilé: Učebnice Česky krok za krokem 2.	Čtvrtky od 17:30 do 19:00 hodin, začátek 17. 9. 2020. Místo konání: Solbærtorvet barnehage, Gardeveien 4, Majorstuen, Oslo	Za blok 10 lekcí do konce tohoto kalendářního roku 1750,- NOK, členové TNF 1500,- NOK.	Pro přihlášení pište na adresu: cj-dosp(at)cz-forum.no do 6. 9. 2020.

Kurzovné uhraďte na bankovní účet TNF: 6241.06.04650 nebo Vipps číslo 78710.

Těšíme se na vás!
Výbor TNF

Česká školka opět v akci od podzimu 2020

Česká školka v Oslo opět otevírá své dveře všem dětem ve věku 3 – 6 let, které mají chuť poznat nové kamarády, společně s nimi si hrát a něco nového se naučit. Školka probíhá v liché úterky od 17:15 do 18:45 hodin v Solbærtorvet barnehage na Majorstuen. První hodina proběhne 22. září. S dětmi si čteme a hrajeme pohádky, zpíváme písničky, povídáme si o významných dnech, tvoříme, malujeme. To vše navazuje na koloběh roku, tradice a roční období. Při těchto činnostech děti nenásilnou formou rozvíjí český jazyk, ať už jeho porozumění nebo aktivní používání při komunikaci s kamarády. Česká školka je milé místo pro setkávání nejen dětí ale i rodičů.

Pokud máte zájem o více informací, nebo chcete přihlásit své dítko, napište na: *ceska.skolka.oslo@gmail.com*

Na všechny děti se velice těší
Petra Kania